A. 72. III.

ACTA RÁKÓCZIÁNA.

1703-1705.

613.

Nᵒ 1. — # 1.

Patentes Dominorum Principis Francisci Rakoczÿ et Comitis Nicolai Bercsenÿ.

Nos Franciscus Rakoczy Princeps de Felső Vadasz, et Comes Nicolaus Bercsenÿ de Székely. Universis Hungariam, quâ Natale solum syncerè amantibus, antiquamque ejusdem Regni Libertatem anhelantibus Ecclesiasticis, Saecularibus, Nobilibus item, et Ignobilibus, arma gerere valentibus, propriis in aedibus et Domicilÿs commorantibus, veris Hungaris a Deo Salutem et omnem felicitatem. Non reperitur, ut putamus, ullus Hungarorum, qui hactenus in memorato Regno Hungariae illegaliter contra Divina atque ac humana Jura excedentis et Communem statum opprimentis exterae Nationis crudelitatem in oneribus Contributionalibus severitatem, Juriumque Legumque Patriarum Convulsionem Gentis nostrae Hungaricae et Libertatum eversionem, ac denique Jura veluti pedibus conculcandorum, omnium nostri illusionem et despectum sufficienter non sensisset, intellexisset, expertusque non fuisset in tantum, ut nihil aliud, quam Regni veterum Libertatum ac Privilegiorum extremam ruinam quivis praestolari voluisset, nisi Regnorum omnium aequus Domitor et Arbiter Deus mirabilibus, ac inopinatis disturbÿs memoratum Regnum Hungariae ab antiquo affligentem, nationem Germanicam undique circumvallasset, ac hocce medio vetustam libertatem lamentabiliter suspiranti, et justo amore Patriae aestuanti Hungaricae Nationi viam et Commoditatem optatâ Libertate potiundi commonstrasset; viso proinde insupportabile Jugum excutiendi tempore et Commoditate quâ nec meliorem, nec certiorem, praerogativam nobis

inflictam

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

inflictam, acerbam Exilij Sortem, et omnes vitæ nostræ
dies pro Recuperatione avitæ Libertatis, restituendoque
primævo Gentis nostræ nomine, et quidquid pro bono Com„
modoque oppressæ Nationis nostræ Hungaricæ deservien„
dum autumnavimus, consecravimus, quinimo ad
corroborandam intentionem nostram ad eos Christianorum
Reges et Principes, quos injuriose oppressæ Hungariæ com„
pati et auxiliari velle et posse judicavimus recurrere
opemque et auxilium implorare non prætermittimus.
Quia propter nunc divinitus allucescente tali tempore
et commoditate, qua ob hoc illegali et insupportabili
onere Regnum eximi, et avitæ Libertati restitui po„
test, Solo amore Patriæ et obligatione ducti, univer„
sos et singulos Patriæ amantes et pristinam Libertatem
anhelantes, Ecclesiasticos, Sæculares, Nobiles et Igno„
biles, Arma capere valentes, propriis in ædibus et Do„
miciliis commorantes, verbo omnis Ordinis veros
Hungaros hortamur, cogimus, rogamus, obtesta„
murque: ut sicut jam aliquorum DEUS corda amore
Patriæ succendit, concordiaque effecit, itaque nunc qui„
libet dulcem Patriæ Nationem Libertatem contra
divina æque ac humana Jura violenter dominan„
tem, nos despotice tractantem et angariantem,
portionali Tributo prementem, Nobilitarem præ„
rogativam pessundantem, Bona nostra potentiose
occupantem et enervantem, honorem famamque nostram
suggillantem, Salem, Panemque nostrum e faucibus
eripientem, vitæ nostræ insidiantem, Tyrannice im„
perantem, nationem / arma capiat, et ante nostri
exitum cum præmissorum Officialium Ducumque
Copiis

Copiis / quibus Regni hujus in Exortationem commisi„
mus: / sese conjungant, omnes arma capere valen„
tes veri Patriæ filij eousque ad nostri Exitum præfatis Duci„
bus, per eosdemque constituendis Officialibus omnes debi„
tam præstent obedientiam, Securi existentes in eo, quod nos
absque omni procrastinatione cum sufficientibus auxiliaribus
Copiis progrediemur, et pro dulci Patria et Inclyta Na„
tione nostra, et avita Libertate, cum præpotentis DEI
auxilio, ejusdemque auxiliari et assistentia, brachio
perfecto corde et animo parati vitam et sanguinem
nostrum effundere, præcise pro Patriæ et Nationis no„
stræ Libertate depositis quibuslibet privatis præten„
sionibus, confidimus præprimis in omnipotenti Deo,
qui afflictarum et oppressarum viduarum, pupillorumque
lamentabiles preces clementer exaudit, deinde in Na„
tionis nostræ veteri æque gloria, sibique innata bellige„
randi audacia, et erga Patriam, æstuantis amoris ve„
hementia, præterea in præpotentis nobiscum consen„
tientium Regum et Principum Christianorum auxilijs,
quod hocce præcise ab ipso Deo specialiter ostento oppor„
tuno tempore avitam gentis nostræ Libertatem, conse„
quemur, in pristinumque Statum restituemus communi
labore et Deo opitulante, tum nos ipsi, tum Posteri nostri
in gloriosa et benedicta libertate vitam nostram termi„
nabimus, cum perpetua et libera conservatione Pa„
triæ, præprimis autem ante omnia serio et sub gra„
vissima animadversione inhibemus ut Dei benedictio„
nem super nos stabiliter permanentem habere vale„
amus, et ut Incolæ Regni cujuscunque demum Status et
Conditionis eo majori Confidentia nobis adhæreant,
miseræque Plebis oppressio non redempta sed immutata
censeatur

centeatur, nullus neque gregatim, nec Turmatim, ne-
que in exercitu cujuscunque Processionis, Ecclesiasti-
cas Personas, Templa, Cæmeteria, Claustra seu Mo-
nasteria, Nobiles domi residentes, Nobilitares Curias,
Castella, Viatores, Quæstores turbare, vel infestare,
Pagos, Oppida, Civitates, molendina comburere, Latrocinia
exercere, miseram Plebem opprimere vel vexare, sub
amissione Capitis et jactura vitæ præsumat. Ve-
rum tamen cum præmissis Ductoribus correspondendo
juxta ordines ijsdem datos inimicum quærendo
in omnibus pure et concorditer pro bono Patriæ
procedant. Datum in Arce Poloniæ Bretna
die 12. May 1703.

Princeps Franciscus Rakoczy (L.S.)
Comes Nicolaus Berczény (L.S.)

Aliæ Patentes ad Rascianos.

Nos Princeps Franciscus Rakoczy de Felsö Vadász
Comitatus Sarosiensis supremus et Perpetuus
Comes. Damus ad notitiam omnibus in desolata
Patria Hung. existentis Militiæ Rascianæ nationi,
ineaque officialibus, reliquisque cujuscunque ordinis.
Quod Deo Ter optimo et Maximo opitulante ad hu-
jus Sanctissimæ Patriæ antiquam gloriosam liberta-
tem Juriumque restitutionem, et ad insupportabile
illud contra Jura crudele Jugum abjiciendum,
post lamentabilem extra Juris ordinem perpessum
exilium feliciter nunc reversi, adeoque arreptorum
armorum

armorum nostrorum Causam omnibus vobis
hocce aperto nostro Patente exponi volumus et
firmiter assecurare, quod unice amore erga hanc
Patriam ducti, ejusdem luctuosas et contra omnia
Jura factas oppressiones extraneæque nationis Germa-
nicæ adversus Jurium et Privilegiorum nostrorum
Diplomata eversiones commiserandi animo sen-
simus, ejusque tuendi suscepimus partes, præsertim
cum ad hoc certas viderimus occasiones, quod si non
modo effectuetur, restituendæ Libertatis, nulla spes
amplius conspici queat. Quapropter cum sci-
amus istam etiam militiæ gentilitam nationem ju-
gum Germanicæ nationis non tantum perpessam,
ubi loco Armorum Libertatis fide promissæ gran-
dibus, Portionibus et Executionibus, absque omni mi-
sericordia cruciatam fuisse, quare ut hujus Incly-
ti Regni nostri Hungariæ pristinæ gloriosæ Libertatis
particeps esse valeat, præsenti hocce Patente no-
stro omnibus et singulis significamus, quod qui-
cunque Patriæ nostræ Incolæ arma gerentes ses-
gerere valentes Rasciani sua gaudent, et gaudere
velint Libertate, sine omni procrastinatione Ar-
mis arreptis sese Sanctissimæ Patriæ nostræ servi-
tijs obligent, ad nos statim officiales suos, fideque con-
dignos homines mittant, quod si fecerint promitti-
mus ad Parolam nostram tali Libertatis Privile-
gio gavisuros, ut de filio in filium de Posteritate
in Posteritatem, nunquam Tributum dabunt, et
omnes Rascianicæ Civitates, quæ nunc pene
Patriæ Libertatem assurgunt, ad instar re-
liquarum

liquarum Haydonicarum Civitatum, Armis dun-
taxat Patriæ Servitia Sua præstabunt. E contra
vero si Penes Sanctissimæ Patriæ nostræ Hungariæ
ut Suæ desideratam antiquam Libertatem non
consurrexerint, Sed magis cum Natione Ger-
manica nos omnes affligente, contra nos Arma
sumpserint, Sicuti nonnulli jam Varadinum con-
volare id desperant, sine omni misericordia
trucidabimus, et Infantes eorum gladijs interfi-
ciemus, Deoque Arma nostra secundante Totam
Rascianicam Nationem funditus ex hac Patria
eradicabimus, uno verbo pro Patriæ Proditori-
bus et Hostibus reputtabimus et persequemur,
Sicuti contra nos insurgentes hostes merentur.
Has ergo Literas Patentes Pagorum et Civita-
tum Incolæ Rasciani de Loco in Locum mit-
tant, ubique perlegant, omnibusque patefaciant,
et non perdant, quod ne cum hoc Caussetur Pa-
triæ Libertatis impedimentum, secus Armorum
nostrorum severitatem sentietis. Actum in
Castris Campo Szekelyhidiensi 9. Mensis
Augusti 1703.

Centuria gravaminum malecontentorum
Hungarorum Germanis proposita.

1. Innatum odium Germanorum contra Hungaros.
2. Perpetua diffidentia.

3.

3. Bonorum Patriorum Invidia.
4. Contemptus Gentis Hungaricæ.
5. Vivendi mediorum Extorsio.
6. Vestitus abominatio.
7. Portionum gravissima exactio.
8. Varijs sub prætextibus earundem multiplicatio.
9. Oralis Portio, vacans Portio, sicca Portio, Abhintfert Portio, Servitz Portio. etc.
10. Continua per Regnum Condescentio.
11. Plurimorum Operum in Rostaß insumptio.
12. Hyberna Inquartirizatio.
13. Pratorum et seminium depascuatio.
14. Fovearum frumentariarum aperitio.
15. Judicum et Rusticorum dira verberatio.
16. Rerum præstari impossibilium prætensio.
17. Vagabundarum Bagaziarum per Regnum spatiatio.
18. Meretricum intertentio.
19. Honestarum Mulierum et Virginum violatio.
20. Itinerantium despoliatio.
21. Sub prætextu illati damni Pagorum Punitio.
22. Castellorum et Curiarum Privatio.
23. Ex Vorspont vectura Jugalium pecorum detentio.
24. Multorum Millium pecorum ex Regno expulsio.
25. Virorum Hungaricorum in Austria gravis taxatio.
26. Austriacorum Vinorum in Hungariam libera invectio.
27. Communis Commercij impeditio.
28. Salisfodinarum Privatarum lucrum avulsio.

29.

29. Salis Patrij appretiatio, in materiali ad fl. 4. d. 50 auctio.
30. Pagorum sub praetextu casuali incineratio.
31. A quibusdam Civitatibus et Oppidis Partium inferiorum Hungariae gravis extorsio
32. A Regni Nobilibus in Germania Telonij exactio
33. Tabula Gentis Hungaricae enervatio.
34. Iudaeorum magis, quam Hungarorum manutentio
35. Nobilium virorum serviles musquetarios aggressio.
36. Sub praetextu Rebellionis Innocentium incaptivatio.
37. Comitum Nadasdy, Zriny, Frangepan, et aliorum infamis necatio.
38. Eorundem in Exterminium Familiarum Universorum Bonorum Confiscatio.
39. Confiscatorum mobilium cum praejudicio Sacrae Coronae in Austriam ablatio.
40. Karaphiani Theatri erectio.
41. Arcium et Praesidiorum Ungariae vetustissimorum demolitio.
42. Tormentorum Bellicorum ex iisdem in Austriam abductio.
43. Universis Hung.ae Incolis Armorum ademptio.
44. Cumanorum et Jazigum a Palatinatu avulsio.
45. Eorundem alienis venditio, et in perpetuam servitutem redactio.
46. Bulla Regali Gentis Hungaricae exclusio.
47. Cuiuslibet Nobilis pro reacquisitis Bonis Viennam Citatio.
48. Juris Feudalis Germanici foeda exactio.
49. Literalium Instrumentorum Viennae facta illegitima productio.

50.

50. Et cuiusuis nobilium de Bonis suis ibidem statutio.
51. Haereditariorum Bonorum Extraneis Collatio.
52. Recuperatorum Bonorum sub titulo Neoacquisiticorum denominatio.
53. Incognitae legis Anastasianae introductio et Regni convulsio
54. Officiorum Jure Hungaricorum Extraneis Collatio.
55. Cameralium Personarum contra Leges Regni multiplicatio.
56. Exquisitorum Officialium in Hungariam non necessariorum constitutio.
57. Iudaeorum facilius, quam Hungarorum ad audientiam admissio.
58. Ablegatorum Patriorum Viennae inanis ac molesta detentio.
59. De verbis quantumvis lactatio, nulla consolatio.
60. In supplicationibus et Regni gravaminibus non exauditio.
61. Auri et Argenti non cusi contra Leges eductio.
62. Domus Monetariae Posonio sublatio.
63. Portionum Militarium in exteras Provincias eductio.
64. Proventuum Cameralium Extraneis dispensatio.
65. Singulis Angarijs quottae Aulicae in Camera Hungarica extensio.
66. Bonae monetae in viliorem recusio, et pretij multigeneris mutatio.
67. Officij Haereditariae Dnae Hungaricae sortionae vetustae depravatio.
68. Inutilis Fortalitij Leopoldopolien cum enervatione Regni erectio.
69. Ibidem, etiam Trenchinij, Jaurini, Comaromij, Strigonij, Commendantium Selomialis Pondae et alibi existentium exactio, nobilium detentio, arestatio.
70. Neo Acquisticae Commissionis Viennae erectio, Satis Superq. edoctorum Jurium non restitutio.
71. Quin contra Reclamationem abalienatio.

72.

72. Ex diversis diversorum Nobilium Bonis Dominiorum constitutio.
73. In Regni visceribus Tricesimarum exactio.
74. Contra Scribarum minus necessariorum constitutio.
75. Liberarum Civitatum per Camerales Commissarios restauratio.
76. Illegitime Citatorum absque juris ordine Convictorum Arrestatio.
77. Regiorum Diplomatum non observatio.
78. Legum Patriarum convulsio.
79. Strigoniensis Archiepiscopatus Coadjutoratus officii introductio.
80. Ecclesiasticorum Dignitatum Extraneis Collatio.
81. Multorum Beneficiorum Cleri Jesuitis Collatio.
82. Plurimorum Ecclesiasticorum et Sacrorum Ruderum per Milites Officiales demolitio.
83. Contra mentem Fundatorum piorum Legatorum in alienum finem conversio.
84. Ferdinandeae Sex Millium florenorum Eleemosynae Annuae ad rationem depauperatorum Plebanorum mala dispensatio.
85. Gravaminum promissa et non effectuata alleviatio.
86. Contra mentem ultimae Diaetae liberi exercitii turbatio.
87. Denique a Commissione Conventionis Diaetaliter fiendae in hancusque ejusdem non effectuatio.
88. Benementorum Fidelium Indigenarum nulla, aut vix ulla remuneratio.
89. Budae utpote Metropolis Sedis Regni Hungariae indubi- [illegible] Regni neglecta restauratio.
90. Miraculosae Matris Mariae Virginis Patronae Hungariae Imaginis ex Regno Viennam in Austriae ablatio et nulla ejusdem restitutio

91.

91. Innocentium Fidelium Regnicolarum infamis et morti aequiparabilis in Callendariis, nec omi- nus impressione in novis publicis descriptio.
92. Ac tandem Guid per Regna et exteras Provincias missio.
93. Per Extraneos in numerum Regni Nobilium receptos pro indigenatu Articulariter debentium mille Aure- orum publicis Regni necessitatibus applicandorum nulla praestatio.
94. In Correctione Gentis Hungaricae cum Extraneis Nationibus variis sub praetextibus collusio.
95. De Hungaria sine Hungaris cum Porta Othomanica novissimae Pacis conclusio.
96. Ac dein certarum Partium cum ingenti Regnicolarum damno et praejudicio per Plenipotentiarios pro ac- ceptis eatenus ab adverso donis cessio et abalienatio.
97. Pro Salute Patriae veritatem adagentium Regnico- larum Vatiniano plane odio quaesitis sub colore Lege- numero usque ad Sanguinem persecutio et abominatio.

Adde plura de Apallo & Accisis.

Manifestum Rakoczianum.

Universis orbis Christiani Principibus et Rebus publi-
cis, necnon alijs quibusvis cujuscunque Conditionis,
Gradus, honoris, Dignitatis, officij ac Praeeminentiae Statib[us]
et ordinibus.

Nos Franciscus Dei gratia Princeps Rakoczy de
Felső Vadasz, Comes de Saaros, Dux Munkacsiensis et
Makoviczensis, Dominus perpetuus de Saaros Patak,
Tokaj, Regecz, Ecsed, Somlyo, Lednicze, Szerencs, Onod, etc.
ad Perpetuam Rei memoriam.

Recrudescunt diutina Inclytae Gentis Hungarae vul-
nera, totiesque cura noverca[n]te, sauciae Regni Libertatis
lenita Cicatrix, posteaquam tanti labantibus membris
ad extremae periculum, sub fatali domus Austriacae do-
minio metuitur sincerae partis sanae interitum, ense
rescindi postulat. Stupent multorum animi iterata
tumultuantis Regni novitate attoniti, Gentemque hanc in-
concussa gloria ac leni tranquillitate per tot Saecula flo-
rentem stetisse, jamque continuata temporum Serie, lu-
ctuoso vicissitudinum fato involvi, dum orbis miratur
plurimi perfidiae in Regem, innataeque excitandorum mo-
tuum aviditatis, erronea opinione, rerum haud gna-
ri intimulant. Date iusto dolori ac querimoniae
veniam, laxatisque tantisper sinceri animi repagulis,
quos vel praeconcepta male persvasae mentis opinio,
vel effraenis privatarum simultatum ardor sentire
jussit iniquius, dum Causam justae exercitationis
notam facimus, aequos agite Judices.

Praetereunt Saecula, posteaquam ambitiosa regnandi
libidine, irretitoque lubrico Procerum Regni favore, Reg[es]

Austriaci

Austriaci Jura Austriacis sumpsisse gemiscimus, re-
petita tamen altius omni territorium Serie dolosa s-
semper Avitae Regni Libertati permixtione strinxisse tec-
ta, tam annales patriae referunt, quam sera ad poste-
ritatem aetas etiamnum loquitur. Quid Inclytam
Bathoreorum Familiam ad Arma olim adversus
Domum hanc capessenda impulerit, quam Bethlenius
vindicandae Patriae Causam habuerit, quo motivo Bo-
cskaius insurrexerit, quae Praedecessores Rakoczios,
quae Tökölium rationes moverint, patet orbi, nec ullis justa
Regni gravamina obliterari quibunt fraudibus.
Summum est et fuit semper, tot ac tantorum motuum
Principium, nefanda Legum Patriarum convulsio, ubi
namque illectam prius Austriaci illecebris suis subditam
sibi sensere Gentem, tacita ac serpente in ipsis Dominandi
licentia, lento gradu eo processerunt avidoris, ut jam effra-
ctis Diplomatis Regij Cancellis, quicquid libet, licere
sibi existimantes, effuso ad libertatem Regni captivandam
Campo, aperta tacita ac perniciosa conspirationis darent
Specimina. Hinc post extincta proh dolor! complu-
ra Inclyta Hungariae Sanguinis stemmata, violentas Bo-
norum occupationes, ademptas Indigenis dignitates,
insolitas exterarum Legum inductiones, ac inauditas
intolerabilium Censuum onera, auream (1.) Regni
Libertatem quae per tot Saecula in Libera Regum electione
vigorem suum illibato cursu obtinuit, in haereditarium
Regiminis speciem, incusso ad consentiendum terrore,
Servili metu commutarunt, ac ut ex eo ma-
jora liberrimi Dominij sumerent incrementa, ma-
gnam (2.) Magni Regis illius Andreae Hiero-
solymitani

Solemnitati Legem, quae Principaliores omnium ordinum
Libertates ad sequiora usq. haec tempora, perennatura
Gentis cum gloria complexa est, liberamq. Regibus re-
sistendi in Casu violatarum Legum facultatem in perpe-
tuum attribuit, privato Dominationis suae favore, co-
actoq. Procerum Regni consensu ignominiose abroga-
runt, et quamvis praeter ademptam Iuris electivi &
ter resistendi Libertatem, universas alias Regni Leges
spontaneo praemissi Diplomatis nexu salvas fore
iuraverint, sancte observandas, strata nihilominus
graviora et extrema quaeq. audiendi via in omnia Pa-
triarum Constitutionum Iura sine discrimine, libero
passu grassatum esse, procul ab omni odio et ambitione,
merito et sincere querimur. Dolorosum est (:3:) Sane
Gentem Marti sociam, quae ingentibus laboribus, San-
guine ac expensis adversus hostes quosvis per seram
aetatem eximia cum laude Christianitatem omnem
tutata est, militari dignitate exui, eamq. exterae
Nationi, non sine singulari postergatae virtutis
Hungaricae ludibrio, contra expressas Regni Leges,
et Signanter Conditionem quartam Diplomatis
Regii, Articulo primo Anni 1658. insertam, Ar-
ticulos 10mum et 11mum Anni 1608. itemq. 38uum
1659. adeo communi usu conferri, ut vix unum, ac alteri
Fortalitio Hungarum praefectum cernere quis possit, Sicq.
Sublata emergendi occasione, exterum Patrio (cum
Patrio in Solo Exuli, infortunii Iugum (:et quis haec
ferre queat:) ingemiscere superest. Plena

|:4:|

(:4.:) confusionum in Regno omnia, innovata Re-
giminis Species, cunctaq. Regni negotia, Solo nutu
ministeriose administranda, Consilium Aulicum affe-
ctate usurpat, ac omnimodamq. Procerum Regni ex-
cluso Consilio, universa ea, quae publicum Regni
Statum, Specialius redolent, vetantibus id ipsum
Constitutionibus Patriis, et notanter Conditione
Tertia praefati Diplomatis, Articulisq. 4to 1681.
50. 1655. necnon 14. 1659. Annorum (:teste
ministero quoq. inscio Carlowicziensis foederis tra-
ctatu :) Sine nobis de nobis concluduntur.
Quis adhaec (:5:) nesciat licentiosum Came-
rae Aulicae Ministerium, feriunt planctibus aethera,
Divinamq. Pupilli ac viduae Nemesin inclamant
vindicem. Horret animus ad solam Consilio
Tyrannico praetensam Iuris neoacquistici com-
memorationem, quod etsi publico ad Comitatus
Regni dato Decreto, Semel relaxatum, nulla Re-
gni Iura unquam admisere, ita nec conscientiae
Stante quoquomodo convenire, convenirene potu-
isse praegnantissimae doceant rationes, quan-
tum tamen inaudito hoc Mammonam acqui-
rendi modo, variis excogitatis sub praetextibus,
violatoq. verbo Regio intulerit detrimenti, magna
Regni Pars a Legitimis Possessoribus suis adempta,
ac exterae nationi contra Articuli 26. Andreae
Regis 2di. itemq. 10. Decret 5ti. Vladis: Regis,
necnon

necnon Articuli 31. Anni 1599. tenorem, postpo-
sitis bene meritis Patriæ filijs collata evidenter
testatur: Nihil certe injuriosius, nihil ad abali-
enandum ab Austriacis Gentis Hungaræ animum
intercedere potuit quicquam commodius, nihil ab
æquitate communi alienius, quam Bonis à multis
retroactis Sæculis, sub Dominio quoque Turcico, continuo
ac pacifico usu tentis, ob solam Turcorum è Regno Eli-
minationem, alias Regij vi Diplomatis sibi debitam
Legitimos Possessores privari, ac Eidem, quo se, Bo-
naque sua, generosis contra Hostes actibus, Sanguine,
ac infinitis expensis, eotum etiam fortiter vindica-
runt, sub Christiano Rege, turpi Jugo submitti.
Nihil rationes, nihil hic profuere preces, quin imo
formatis passim Dominijs Ecclesiastici simul ac
Sæculares Regni Status et ordines, contra omnium
Gentium Jura antequam Citati, vel Sententiati, jam
Convicti, Bonisque suis exclusi habebantur, nec su-
pererat aliud, quam ut omnia ad eliminandam de
Regno Nobilitatem consilia conjurata esse certo cre-
derentur. Hinc Lyceatis ac ad redimenda Jura
Neoacquistica, adactisque alensique Regni Comitatibus,
super inducta (: 6.:) Commissionalia Judicia
ad extinguendam Legum libertatem aperto pro-
movere cœpta, quæ et siluculentis Regni Constitutio-
nibus, quippe Articulis 12. 1603. 14. 1618. 26.
1638. ac demum 41. 1649. Annorum Regijs
Austriacorum

Nihil intentatum relictum est, ut optimo hoc spolio
Austriaca gaudere possit potentia. Obtrusa itaque
(:18.:) Regno Dicasteria, Locum Comitiorum habi-
tura, per quæ dum Regnicolas ad Arbitrium suum
gubernat, nominis despoticum in libero Regno resta-
re ministerium, æquus censitet Judex. Ast quid his
immoramur diutius. Dedere (:19:) Austriaci
patula iniqui de Gente hac Consilij Testimonia, dum
ante quadrigentium, convocatis Allegali procedendi modo
extra Regnum Comitatibus, præter complura alia, no-
tanter hujusmodi Puncta, ut nimirum modus futuræ con-
tinuæ contributionis per antelatum putatum Regni
Conventum adinveniatur: Nobilitas minor Rusticitatis
sorti subdatur: Major arctis Libertatis cancellis, contra
Fundamentalia Regni Jura (: quæ omnibus Statibus unam
eandemque libertatem attribuunt, ac in ea de majus et minus
dari nequeat:) circumscribatur: Solitus denique Regni
Legum Processus, ad inconsuetam Juris Austriaci praxim
reducatur: ad pessumdandam Patriæ Libertatem
exhibuerunt. En egregiam Diplomatum Regiorum
Sanctitatem! Illud præterea (:20.:) ades La-
niena Eperiessiensis adinventa sternendæ in
Regno hæreditatis via! Lugent viduæ et Pupilli suis
orbi Parentibus, sublata Principaliora Rebellionum
Capita, ac effusus innocens multorum Sanguis, pla-
gas cum Abele ferit æthereas. Ast necdum ultus
tantæ crudelitati Austriacæ modus est, necdum
Satiata

Satiata multorum sanguine quiescit, donec (:Z1:)
ad explendam Dominationis suæ libidinem, nostrum
quoq; cum alijs Octuaginta duobus Primoribus Pa-
triæ, finibus specifice registratis, ac pari Crudelitati
destinatis sitibunda Cattereret. Viximus Liberrum
hæres Principum, privatam in Regno traducentes vitas,
vituriumq; ad occatum dulcis Patriæ statum Lachry-
mantibus sæpe circumspeximus oculis, ac dum tuta
conscientia, omne à nobis discrimen longè abesse cre-
deremus, nihilq; mali accessurum, vel ipsa mentis
suspicari quiuisset meditatio. Ecce! subito Austri-
acorum Primores Regni Proceres tollendi consilio,
omissa contra mentem Articuli 34. Anni 1613. cita-
tione solita, incauti capimur, postpositaq; Personæ
qualitate, stricta circumdati Custodia, arcto Carce-
rum squalori includimur. Horret meminisse
animus, tot ac tantorum malorum, quibus inno-
centia (:Teste Divino numine:) toti Orbi profiten-
da, Austriaca immanitate dirissime vexata est.
Accusamur Criminis læsæ Maiestatis, conducta est Te-
stium Perfidia, promissa Concaptivis præmia, adul-
terata Literarum interpretatio, Judiciumq; dele-
gatum, infinitis Legibus vetitum, Persidè exclu-
so Foro ordinario, institutum est. Quid inter tam
apertam dirimum Patriorum ruinam, certamq;
altamente repositi furoris insidiantem indemni-
tati cladem agendum superfuit? Eripuit
Divina

Divina cum Daniele nos Bonitas, de inhiantibus
Leonis faucibus, miraq; de Captivitate tetrica, eli-
beratione eductos, in securum perduxit Portum.
Lata est itaq; iniqua adversum nos absentes Sententia,
tot imperfectionibus ac aliena à vero accusatione re-
ferta, ut æquo Judici perspicula[?] eam ruminanti,
profecta de animo malevolo latioque nostri Judicij
iniquitas palam liqueat. Fatetur id ipsum certis
huis finem præscita Sententiæ Paragraphus, dum
de rigore Juris (:prout ibidem expressatum est:) Prin-
cipem Austriacum ad instituendo contra nos pro-
cessum minime fuisse obligatum allegaret. Ergo-
ne Solutum Legibus se judicat. Clamant Ju-
ra Regni cum Diplomate in adversum omnia mul-
ta[?]que clare gravitati Articuli 41. Anni 1536. 6.
1687. itemq; Titt. 5. Part. 2dæ Op. Trip. Nobiles
Patriæ Cives extra ordinarium Juris Processum, Re-
gibus inesse convincendi facultatem, palam loquun-
tur. Sed nec prohibuit rubor in alio antelati
Judicij Paragrapho eloqui: Formatum esse per
Fiscum Regium contra nos Processum. Parcius!
Submississimus Caput indemnitate tutum Patrijs
Legibus, Solamq; (:uti ex annexis sub Calce mda-
tarum ad Cæsaream Maiestatem nostrarum Litera-
rum geminis paribus videre est:) solito
Accessu administrari justitiam, ingeminavimus.
Nulla

Nulla hic ad molliendam male animati Principis mentem habita est Legum ratio, quae licet dictante Articulo 6to Anni 1687. Si quos in posterum Regnicolarum, ratione delinquere contingeret, mortalitate Legum Regni susceptas conditarum et Processus in iisdem fundati, contra eos procedi debere; his expressis verbis innuerent, tantum tamen abest, ut receptis his Constitutionibus satisfieret, quin potius ad incompetentem peregrini Juris et Exoticis rigorem, immemori Diplomatum mente adacti sumus subeundum. Et quid opus ad comprobandam facti indemnitatem magis potius quam Conaptitios pariclatione Constitutiones, nullius Criminis reos adinvenerint absolvi et dimitti liberos, nec enim rem tanti auctoris, excitandaeque in Regno factionis, unam, eandemque singularem Personam tractare quivisse, prudentia dictaret ratio. Exulat justitia, ubi praeconceptus animi Dominatur furor. Ausere ventis extantis ambitionis velis, ampla Austriaci Regiminis navigia, donec fluctuantem in malis nostris effluxum cursum justa divinae vindictae Charybdis fatalibus reciprocae Calamitatis fluctibus obruat. Nos vult Divina Clementia ulteriori Liberum hoc Regnum Austriacorum ex fomite praedocenti, dum exemplari ad Serenam Potentatem benignitate, a praemeditata nece liberos jamque Christianorum Exterorum Principum favore ad intima Regni

penetrantis

Penetrantis justorum hos Armorum ducem esse voluit. Ita a natura comparatum est, ut ingenui Hungarorum animi contumeliam ferre nequeant, natique in libertate Liberi Regni Filii, servilem subire sortem, durante nece, durius censeant. Pateant itaque Orbi Christiano justissima Gentis Hungaricae Arma, ad eum infestam antea Libertati nostrae insidianti Domum Austriacam ex praemissis aequo Judicio ponderat favore et auxilio Gentis libertate sua praeter fas et aequum, mutilatae patrocinanter adesse cordi sibi sumat. Nos enim nec enim toties Diplomata sua violantibus Austriacis fidere liceret, ad liberandam de jugo Austriaco dulcissimam Patriam, quae tamen omnium charitates una complectitur, vitam, fortunasque ad ultimam sanguinis guttam sponte consecravimus, nullamque Dominandi sumptis his Armis, in esse ambitionem lucrum, privatamque gloriam, coram Deo, Angelis Sanctis, ac Orbe Christiano sana Conscientia publice manifestamus. Militabit spes in Deum Anchora: Vos nobis aether, ac non imputatis afflictae Genti communibus velitis, dum fluctuantem in tot malis justae causae Cymbam amplo Sequiorum oppressionum Oceano committimus, ad tutum pristinae felicitatis, secundis auxiliatrices Providentiae favoriis

voriis

fauorijs, perducet portum, triumphatricemq. jam
tandem perpetuæ malitiæ coronabit Clastico.

Conalia Paria.

Citati in antelato Manifesto annexorum, et quid Literæ
præallegatæ hunc referunt sensum: Quod si Supre-
ma quoq. universi Creatrix, Gubernatrixq. Divina Ma-
jestas se opportune importuneq. interpellandi optimo
concesserit facultatem, quid ni et eam merito mihi a
Matte Sua Sacrma, Terrestri tot Populorum Numine
attributam arbitrer? Dum tertias has ex miseran-
da Captivitate hac exaro humillime Literas, omnia
certe jam prolata crederem, si status mei mutatio
dicta repetendi, novaq. proferendi non suppeditaret
ansam. Sextus enim elapsus Mensis, a quo noctur-
no tempore ruptis foribus, Gregario milite circumdato
lecto, postposita personæ qualitate, inconsiderata
Uxoris graviditate, neglecta Patriorum Privilegior
Sanctitate in miseram hanc vidi me abripi Captivi-
tatem. Quarta post vigesimam agitur Hebdo-
mada, qua huc advectum, tam miserandæ subjecit
Sorti, ut tempus justius languendo, quam vivendo
transegisse asserere possim, arcto etenim post ad-
ventum carcerum squalore inclusus, noctesq.
gemens, innocentem examinabam Conscientiam,
dum tandem advenientibus Custodes mei, me adduxere
Examinatoribus, quibus respondere non Legum
Patriarum

Patriarum obligatio, sed Maiestis Væ coegit
Ministerium, obstupui, steteruntq. Comæ, ut cum
Poëta loquar: Nec illius Mattis Sacræ Reum accusari
audiens, quam non solum ut Clementissimum Re-
gem, sed ut benignissimum Patrem adorare, mea
mihi cum usu rationis infudit natura, auxere
magis stuporem illius accusationis et tristis perfidia,
quem mihi tot titulis obligatum reddere debebat
gratitudo, non hic inducam falsam Literarum
mearum interpretationem, cum meum ratione
earum intentum, Matti Væ sufficienter explicasse,
quatenus Confessarii mei Literas silentio involvo, ubi
forte inter Christianos inaudito Concaptivis me-
is, ut contra me faterentur promissa præmia,
prætereo tot Punctorum falsitates, quas plurimo-
rum testium me offert confirmatissimum fide, ut
ad sequentem Confrontationis ejem breviorem
faciam transitum. Hæc illa est Clemen-
tissime Domine, quæ tot justos meos excitavit
dolores, juramentum fidemq. meam quam
nis oblatam, contra expressas Patriæ Leges
postpositam usq. nunc dolere fecit, in inutilisq. ex-
ceptionibus in priorem remisit statum. Hæc
inquam sunt, quæ nolentem, volentem post tan-
to tempore expectatam, imploratamq. justitiam
Libertatem quærere coegere: Terruere me
postpositæ Patriæ Leges, acerba Captivitas, post-
habita

habita fide, promissa Testibus contra me praemia, data adversario inauditis perjurij sui probis Libertas Judicium delegatum, sequentibus Contrarium Articulis 1618. Art. 14. 1608. Art. 11. 1603. Art. 34. 1536. Art. 11. 1649. Articulo 42. 1657. Art. 6. retractisq. tam finalium exemptis, tam arcta Custodia, ut nec dilectissimae Conjugis mihi retrare potuerim Colloquium, Bonorum non audito, non convicto me, Confiscatio, ad Sculis infelicem me deduxere sortem. Coram illo enim tremendae Justi Judicis Salvatoris sui mei, dico, hunq. Strum, me non Regni Hungariae, Patriae nec iste meae justitiae fugere forum, coram quo Causam meam defendere me paratum offero; Sed ea vereri, quae Matti Vrae Sacrmae praememorata humillime detego. Liceat igitur mihi hanc Caesarei Clementiam, quam Sacrosanctum verbum Regium transmutavit in justitiam. Afflictorum Solatio, Orphanor. Patri, Mattj Vrae Sacrmae, dilectissimam relinquo Conjugem, tenellasq. Proles, eam unicam Lachrymantibus oculis, flexoq. poplite implorans gratiam, ut Mattas Vra Sacrma haec meae fidelitatis, innocentiaeq. pignora, per misericordiae Divinae viscera, Salvaq. Salvatoris Stigmata, in gratiae suae sinum recipiat, meq. miserum, in omnibus Terrae plagis, tanquam in mundi, infortuniorumq. oceano fluctuantem, ex fidelissimorum, innocentiumq. Servorum Suorum Cathalogo non delens, administrata secundum jura mea Patria justitia, in pristinum

Patriarum

Patriarum perducat portum, qui et Caul permaneo adusq. Tumulum. Datum ex Castris in Dominio nostro Munkachiensi positis. 9(?)ne Septima Mensis Junij Anno Domini 1703.

Puncta Abalienatorum Hungarorum Augustissimo Imperatori facta 1704.

1. Ministri Angliae et Hollandiae sint Mediatores.
2. Generales Rabattin et Heyster revocentur, secus Hungari in nullum Tractatum aut Armistitium consentiunt.
3. Ut Rex plenumq. Posonij vel Budae resideat.
4. Jus Liberae Electionis, et antiqua Privilegia nec non Decretum Andreae Regis maneat in suo vigore.
5. Ut omni Triennio Diaeta celebrentur in Hungaria.
6. Ut Pax de Regno cum Turca facta Regnicolis communicetur, et sine his in posterum nihil tractetur.
7. Ut Extraneus Miles e Regno educatur, et non nisi Diaetaliter amplius admittatur, et Hungaricus Miles constituatur.
8. Judicia Regia, uti Posonia, Octava alia etc. Regno Libera relinquantur.
9. Bona Ecclesiastica et Huma. Catholicis alia solummodo Hungaris etiam Acatholicis conferantur et maneant.

10.

10. Ut Officium Palatinale in antiqua maneat Authorit[ate]
11. Tam Montanæ, quam aliæ Liberæ Civitates ut fruantur omnibus suis Libertatibus.
12. Camera Aulico Hungarica legibus Regni sit subjec[ta]
13. Salis quæstum Liberum esse petunt.
14. Officia omnia Patriæ Filiis, sine discrimine Religionis unice conferantur.
15. Contributiones nonnisi Diætaliter accordentur neq. Condescentiones Militiæ invitis Regnicolis fiant.
16. Ut omnia Neoacquistica Regno reincorporentur
17. Protestantur Solemnissime Regnicolæ de horrendo modo Neo-acquisticæ Commissionis.
18. Ne Hungari extra Regnum neq. ad Commissiones trahantur.
19. Ut Sententia Rakoczy aboleatur, et Princeps declaretur.
20. Ut omnes Extranei in Regno Bonis cedant.
21. Ut Nationales et Iurisperiti in Hungarica Cancellaria adhibeantur.
22. Ut Iazones, Cumani, Oppida Heydonicalia et ordinarij Nobiles Suis Iuribus fruantur.
23. Bona Regalia ad Coronam restituantur.
24. Patres Societatis IESU e Regno ejiciantur.

25.

25. Transylvania vult esse Libera.

Cæsareo Regiæ Aulæ Responsum ad Puncta præmissa.

Ius super Hungariam acquisitum, Sanguine Germanorum et Expensis Hæreditariarum Provinciarum omnino manutenendum, statutum est.

Omnes in Bonis et Honoribus Hungaros restituendos, Privilegia et Iura eorundem conservanda.

Articulos Soproniensis et Posoniensis Diætæ, ratione Religionis, nec dominos Terrestres eos violandos & Officia indistincte Conferenda esse.

Salis pretium limitandum, excessus et defectus omnino tollendos esse in Diæta. Et hoc de Transylvania intelligatur.

Vina Hungarica in Exteras tam viciniores, quam longiores Regiones omnino transferenda.

Armistitio concluso Posonij, vel in alio Loco vicino abalienati Hungari et Transylvani etiam assistentibus et intervenientibus Ministris Angliæ et Hollandiæ gravamina sua proponere poterunt.

Imposterum etiam ipsam Sacram Cæsaream Mattem, cum alias in Hungariam sæpius, tum præcipue ad Diætam proxime celebrandam se collaturam, et ibidem cum omnibus Regni ordinibus, quâ pro moderna rerum constitutione, tam de frequentia & tempore.

et tempore futuras Dietarum, quam in quibusvis aliis
Justitiæ, Cameræ, aut Militiæ negotiis, fant qualibet
Administrationis parte sive retinenda, sive producenda
sint, deliberaturam, aut decreturam, vel eum in finem
Serenissimum Romanorum et Hungariæ Regem illuc mittere,
deinceps quoque Rerum Hungaricarum curam illi plenis-
sime commissuram esse.

Alia Benigna Suæ Maiestatis Resolutio ad nonnulla
Puncta male contentorum Statuum Hungariæ

Sanctum et inviolatum esse debere Augustissimæ Domus
Austriacæ in Hungariam, unitaque Regna et Provincias
antiquitus partum et in novissimam Dietam Poso-
niensem in accuratiorem formam redactum, atque
totius Germaniæ reliquarumque etiam Cæsarearum
Provinciarum Hæreditariarum sanguine et opibus
stabilitum, seu verius de novo redemptum Jus, neque
ab eo Sacram Cæsaream et Regiam Maiestatem ullatenus
discedere velle, aut posse, ipsos etiam Regni Status, ad
quos æque ac Sacram Cæsaream Maiestatem res pertinet,
hoc Rei Hungaricæ et Christianæ fundamentum in-
concussum omnibus suis et Amicorum viribus
defensum plane cupere.

Vicissim Sacram Cæsaream et Regiam Maiestatem ad Officium
redeuntibus, omnes horum motuum offensas beni-
gnissime remissuram, eosque pristinis honoribus et
Bonis restituturam, et in posterum gratia sua Cæsa-
rea et Regia complexuram, universorum quoque Re-
gnorum, Provinciarum, et Subditorum Jura et Pri-
vilegia

vilegia conservaturam et propagaturam esse.

Juxta genuinum sensum Articulorum Soproniensium & Poso-
niensium Sacram Cæsaream et Regiam Maiestatem receptarum
Religionum Libertati et Securitati provisuram, ne quis
vel Dominii terrestris Jure suo abutantur, vel a quocunque
cujuscunque conditionis ullam is inferatur permissuram,
sed Regia manu impedituram, omnibus item Liberum
ad honores, Officia et commoda cuique convenientia adi-
tum relicturam, et ut singula Statuta Executioni
mandentur, nec iis unquam contraveniatur solli-
cite curaturam esse.

Sacram Cæsaream et Regiam Maiestatem etiam cæteris excessibus
vel defectibus remedia congrua adhibituram, et
nominatim salis pretium quantum fieri queat, et
pro locorum situ moderaturam. Aliaque quæ secun-
dum Leges Regni, sive solius Regiæ potestatis sunt,
absque mora emendaturam. Reliqua vero ad Conven-
tum universalem Regni tranquillitate reddita mox
Congregandum relaturam, sæpe ejus Consilio et
Consensu omnia peracturam esse, eadem etiam de Tran-
sylvania dicta velle.

Non minus Sacræ Cæsareæ Regiæ Maiestatis curæ fore, ut ceptis
jam pluribus in locis Tractatibus de Vino Hunga-
rico, non solum in viciniores, sed etiam transmari-
nas, aliasque remotiores Regiones commode transve-
hendo ultima manus imponatur, et si quæ alia
ad Hungariam cum exteris commercium redu-
cendum, aut universim ad omnium Sacræ Coronæ
subditorum incrementum promovendum, ea qua par
est ratione suggerantur, libentissime amplexuram esse.

Hæc

Hæc jam nunc à Sacra Cæsarea Regiaq. Matte remitti
preq. Eam proximata Sua Clementia abnuere, ut
indicijs initis et Armis utrinq. tantisper quiescentibus
abalienatorum Hungarorum et Transylvanorum Mandatarij
Posonij, vel alio tertio loco cum Sacræ Cæsareæ Mattis
Commissarijs congrediantur, et sive soli inter se, sive
adhibita ministrorum Sacræ Regiæ Mattis Serenissimæ Re-
ginæ magnæ Britaniæ et fœderati Belgij opera,
aliorum interventu, maxime per ipsorummet interesse
turbas exclusis, modos ac media exquirant et stabiliant,
Quibus ad statum communis boni scopum felicius per-
veniri possit. Impostenum etiam R. ut in priori.

Copia Literarum Cæsarearum ad Archiepiscopum Colocensem datarum.
Titt.

Redeuntes ad Fidelitatem Vestram bini ejus deputati, amplissimo
meo responso instructi, licet non suna mea ratio ab illo di-
movere, saltem adhuc dum retinere potuissent donec fero-
citatis etiam num et Patriam eq. ac alias Provincias
meas hæreditarias vastantes Libertati meæ sincerius quam
hactenus attamit, quietis et reconciliationis desiderium
verbis et re ostendissent. Dedi nihilominus id Paterno meo
in Nationem Hungaricam Amori et concordiæ internæ,
quam primum redintegrandæ, atq. majoris miseriæ aver-
tendæ studio, ipseq. Serenissimus Romanorum & Hungariæ Rex
Filius meus charissimus, uti & Serenissimus Elector Pala-
tinus idem solliciaare non desisterunt, ac bene fide,
guidores facti sunt prosperi successus. Ad hunc etiam
assequendum Fidelitatem Vestram porro afflaboraturam esse
confirmo certissimum, ejusq. adeo relationem, quam fieri
queat citissime

queat citissimè prestolor, reliqua similiter deinceps
absq. mora ordinaturus, Gratiæq. meæ Cæsareæ et
Regiæ, qua Fidelitatem Vestram amplector, plura in dies
illi argumenta benignissimè exhibiturus. Datum
Viennæ 21. Junij Ao. 1704.

Copia Literarum Regis Romanorum ad Archiepiscopum
Colocensem datarum. Titt.

Consternatus equidem non leviter sum, ubi inter omnium primum
audivi, quæ abalienatorum Regnicolarum adhuc ver-
ba et facta essent, atq. adeo pene animus non sum usq.
quoq. ista corrigerentur, ut ulterius apud Augustissimum
Dnum & Parentem meum pro gratia redintegranda
instare, animum tamen molitum mihi addidit Sacræ
Cæsareæ Reg. Mattis hæreditaria Pietas et Clementia,
accessit quoq. Serenissimi Electoris Palatini pari le
studium, et ut omnia tentarem, meus in Nationem Hun-
garicam sincerissimus affectus non trahit, sed coegit, eo
prospero eventu quem Fidelitatis Vestræ bini deputati supplic.
referent. Nunc spes iterum mihi haud dubie remittit non inanem
Futuros esse Hungaros officia mea, Quam insuper non Fidelita-
tem nulli porro operæ parsuram, sed omnes nervos eo Serio in-
tenturam esse, ut reddita mox quiete, una cum Sacra Cæsa-
rea Matte, vel etiam solus in Regnum me lætus conferre,
imo & diutius illic commorari possim, facturus id quum
libentissimo animo, sicut dudum optavissem, si per turba-
rum conditionem licuisset, nihilq. unquam à me desidi-
rari possunt, quod ad incrementum Regni, Regnicolarumq.
et meam completam felicitatem à me quavis ratione
conferri queunt. Ceterum interim gratiam meam Regiam
Fidelitati Vestræ perbenignè confirmans. Datum Viennæ
21 Junij. 1704.

Literae Principis Palatini Admonitoriae.

Illmi, Rmi, Admodum Rndi, Spect(abil)es ac Magci, Generosi,
Egregii & Nobiles, Prudentes item ac Circumspecti, Dni
Amici nobis Obsmi.

Salutem & Officior(um) nostrorum Commendationem. Min-
meö gyújtulására, s csak nem utolsó romlására ez mostani
Országunkban némely nyughatatlan elmék által éznak
fel háborodásnak alkalmatosságával jutott légyen szegény
hazánk, keserves szemmel mindnyájan nézhettyük, mind pro-
speritásunknak is, sok szép Ditsös helyeinknek, várasinknak,
falainknak tüzel való megemésztetése, s másképen is el pusztí-
tása, csak az kö falaknak fel állásával emlékezetet jö-
vendöben is fog tenni. Melly veszedelmet, csak nem mindgyárt
in primordiis Szívünkben vévén, Palatinusi tisztünk, s hi-
vatalunk szerént Kegyelmes koronás Király Urunkat ö
Felségét continuo untattuk, hogy Kegyelmes Attyai szemmel
tekintvén az Országra, méltóztatnék olly hathatos Reme-
diumokat adhibealni, mellyel mint elötte nagyobb vesze-
delme következik ezen feltámadás le csendesíttethetnék.
Mint hogy nem akarván ö Felsége maga Országát fe-
gyverrel pusztítani, elsöben is mindnyájunk kegyelmes Isten, meg
engedte, hogy Követeinket nem csak Bercsényi Uramhoz, de
magához Rákóczy Ferencz Urhoz, és mellettek lévökhez
küldgyük, kik által az Békességet tractálhassuk, melly ö
Felségének kegyes Resolutiójára nézve, írtunk is Bercsényi
Uramnak, hogy küldendö Követeinknek Passust küldött
volna, de ö Kegyelme nem hogy az kivánt Passust el kül-
dötte volna, sött csak egy recepissét valaki sem tött Le-
velünkre.

velünkre; Azután Nagy hatalmas Fejedelmünk itt az Felséges 17.
Udvarnál lévö Residens is, maga személyre szerént ö Kegyelméhez
meg alázza magát, sött tovább is ki nagyobb csak hamar azután
a mikor mindnyájan az békességes Tractárul gondolkodnánk,
felesszámú hadai Austriában be rohanván, csak nem Bécs Vá-
rossánál kapuinál lévö ékes Palotákat, s falut Pogány módon
való fel égetések, sok ártatlanoknak fegyverre hányását, Tem-
plomoknak fel prédálását, s az Szent Sacramentumnak is
földre való ki hányását maga személyével mindenek elött keser-
vessen követett nézni ö Felségének mindnyájan el gondolha-
tyuk. Mind ezekbül egyebet nem ítélhetünk, hanem ö Kegyel-
met az közönséges jónak s Országh szabadságának praetextusa
alatt, az kiknek tisztünkbül szemével az haza fiainak szíveket
inkább magokhoz hódíthatni gondoltak, magok privatu-
mát procurálni kivánnyák, azért is kéntelenítetett ö
Felsége maga erös Hadait ellenek inditani, kiket eddigh
való progressusát Isten ö Felsége miként secundálta
légyen, nagyobb képen secundálya is, nem kétlyük tudva va-
gyon Kegyelmeteknek. És jóllehet oka lett volna ö Felségének,
hogy mindnyájok ellen, az kik fegyvert fogtanak, s rebelles-
sé tartatnak magokat, tovább is keményebben Országunk tör-
vényi szigora szerént, procedálhatott volna, mindazon-
által maga nála született Attyai Kegyelmességébül, sok inter-
cessionkra nézve is mindenes Kegyelmességét szegény há-
zánkhoz mutatni méltóztatott, ö Felsége most nyomtatásban
Kegyelmeteknek kiküldött Resolutiójábul bövebben meg fog-
ják érteni Kegyelmetek. Mivel azért Kegyelmes Urunk
ö Felsége nem csak generalis Amnistiát, de Orszá-
gunknak régi szabadságában való meg tartását,

mindennemü

mindenninemű Hazánknak Consolatiojat, és á véget Országh gyülésének Celebratiojatis Kegyelmesen resolvállni méltóztatott, tovab nem lehet semmi oka kegyelmeteknek az az fegyverkedéshez.

Intyük annak okáért kegyelmeteket Palatinusi tisztünk hivatalunk szerént, s egyszersmind, ugy mint igaz haza fiá kérjük is kegyelmeteket accommodallya magat kegyelmes Urunk eö Felsége kegyes Resolutiojahoz; Mas különben Isten világa elött tudomást tészünk, hogy ha valaki kegyelmetek közül s kit nem reménlünk s maga megh átalkodatsában akarna maradni, á mi rajta esik, maganak s ne masnak tulajdonicsa. Hogy pedigh annal hamaréb minek elötte az eö Felsége fegyvere, á ki mais Dunan innen valo földen szerencséssen progrediál szamosabban naponként is szaporodván, Dunantul valo földre is által érkezik, ezen mindnyajunk megh maradására czélozo eö Felsége kegyes Intentioja secundaltathassék, á megh magunk személlye szerént kegyelmetek közzé által nem mi érkezhetünk, küldöttük Nemzetes és Vitézlö Bolvay Gábor Palatinalis Itélö Mesterünket eö kegyelmét, adván eö kegyelmének tellyes hatalmat, hogy valakik eö kegyelme elött az eö Felsége hüségét amplectalvan az Homagiumat leteszik, szinten ollyan ereje lehessen, mintha magunk elött tettek volnale; Testimonialisokis eö kegyelmétül lévö Authenticum pecsetünk alatt az mi nevünket, erga fidelem suam relationem adhasson az ollyanoknak. Magunkis pedigh Isten eö szent Felsége által el közelgetis Dunan innen valo földet jo rendbe hozván azon leszünk, mentül hamaréb

maréb kegyelmetek közzéis által mehessünk, és minden tehetségünkel el nyomorodott Hazánk sullyos terhinek allevatiojában fáradozhassunk. Kivánván mi reliquo eleitt Isten kegyelmeteket jo egésségben. Datum Viennæ die 29. Marty 1704.

Praetulatarum Dominorum vestrarum Amicus ad officia paratus.

Paulus Eszterházy

Literæ Suæ Mattis Sacratissimæ Rakoczio Sonantes.

Leopoldus Dei gratia etc.

Spectabilis ac Magnifice Comes etc. Accepitas jam, easque benignissimas, respectu modernorum tumultuantium, et in Almæ Genitricis Patriæ viscera crudeliter desævientium, ac Regiæ Mattis et Sacro Diademati nostro semet insolenter et temerarie opponentium nonnullorum Subditorum nostrorum, et ijsdem quovis modo adhærentis misere decepti et coacti Populi, tum super Generali Amnystia, Sibi que perpetua superiorum culparum oblivione, cum et restitutione Bonorum et fortunarum suarum emanatas Resolutiones nostras, procul Fidelitatem vestram rite percepisse et in hoce Comitatu moderationi suæ concredito publicatas fuisse, nulli ambigimus; ita plene confidera mus clementissimam et plusquam Paternam in eos propensionem nostram ambabus manibus amplexuros, et internam quietem, Regnique tranquillitatem procuraturos; Interim præter omnem expectationem, quam plurimos ejusmodi gratia et Clementia nostra Regia abuti, et seu sanam

uti Sibi

uti sibi imaginantur, in caeteris subsidiis et auxiliis
ad vindicandam praetentive laesam Libertatem, submit-
tendis, seu alias etiam praeconceptam spem ponere,
taliterque argumentis et illecebris decipi. Paterne quidem
indoluimus, nec tamen in male sano hoc proposito Nobis
et caeteris fidelibus nostris, et quidem potioribus Regni
Statibus et Ordinibus, in debita fidelitate nostra constan-
ter perseverantibus licentiose insultasse, et pro temeritate
sua quae libuissent, sibi licuisse gloriari valeant, malum
vero, a quo per Clementiam et gratiam nostram se re-
trahi non sinerent, gladio et Armis profligaretur,
Regularem et eorundem Tumultuantium Agmini suffi-
cientem Exercitum iisdem opposuimus, qui Divino numine
justaque causae nostrae opitulante iteratis vicibus, novis-
sime vero ad Pagum Szemere, cruento sane praelio
eos succubuisse palam est. Et licet ad secundos
hosce progressus continuandos, laesae Maiestatis nostrae Authoritas,
violata Sceptri reverentia, et eorundem indurata in malo per-
severantia et pertinacia, nobis integram et justam prae-
beant Ansam: Nihilominus pro ingenita nobis Au-
striaca pietate et Clementia, Christianorum et subditorum
nostrorum sanguini parcere, ac ulterius etiam Regni
hujus nostri tot vicissitudinibus exagitati optatam
quietem reddere et exitialem, quae caeteroquin illi
immineret, ruinam, funestasque ulteriores strages et
depopulationem clementer praecavere et arcere
cupientes, gratiae et Liberalitatis nostrae fores adhuc
adaperire decrevimus, et quo in meliorem moder-
ni Tumultuantes reducerentur frugem, Praesen-

tiumque

tiumque suarum, in quantum Legales videbun-
tur, Legalem omnimode experiri valeant Accommo-
dationem, annexam praesentibus benignissimae
et novissimae Resolutionis nostrae iisdem per certos
Deputatos, medio Reverendissimi in Christo Patris Domini Ar-
chiepiscopi Colocensis Copiam fecimus, unde Toti patebit
Orbi, Nos quantumvis laesos et offensos, nihil cupidius,
quam ignoscendi gloriam ambire, et omnia quae ad
componendos modernos motus, sedandumque Populum,
Almam afflicto Regno quietem et Tranquillitatem re-
stituendam, Legumque vigorem redintegrandum,
ac Abalienatorum animos reducendos, et quod
summum, tantae humani Sanguinis effusioni
parcendum, opportuna exquisivisse et obtulisse
media, taliterque nostris partibus nullatenus
defuisse, neque ulterius si fidei et obsequii erga nos
luculenta ediderint Argumenta, benignamque
intentionem nostram secundare voluerint, in
iis quae publicae pacis, Animorumque unionis fo-
vent intertenendis, defuturos. Quo vero prae-
sens Benignissima Resolutio et mens nostra,
universis Regnicolis, praesertim iis, qui Tumul-
tuario in Hungaria Agmini adhaerent, palam
fiat, pro diversis et propensum erga ipsos et Regni
Libertates redintegrandas, Animum et operam
nostram animadvertere possint, praedeclaratam
benignissimam Resolutionem et oblationem nostram
Fidelitati vestrae transmittendam esse censuimus,
ut hanc in Comitatu moderationi concredito publicari,

divulgarique

divulgariq faciat, et simul universos, cujuscunq
Status, majoris minimirum, mediocris, vel infimæ
Conditionis Patriæ Cives et Incolas, in verbo nostro Re-
gio, de Gratia adhuc dum et Clementia nostra Confir-
mare; ac ad resipiscendum Partesq Tumultuantium
deserendum, et ad Lares suos semet Conferendum
Œconomiæq incumbendum, Eos porro qui gerendis
Armis idonei essent, ut ad persequendos et eliminandos
(: viti eiq ac maturè resipuerint :) infensos Patriæ
vastatores, Pacisq et Tranquillitatis Turbatores, dum
et quando opus fuerit cum Exercitu nostro semet Con-
jungant, et Pacto hoc, propriæ Saluti vitæ & fortuna-
rum Conservationi, ac Patriæ quieti consulant &
prospiciant, serio et efficaciter adhortari, commonefa-
cere et extimulare velitis ac debeatis. Gratia
in reliquo &c. Datum in Civitate nostra Vienna
Austriæ die 26. Junij. 1704.

Leopoldus

Ladislaus Mattyasovszkij
Epus Nitriensis

Ladislaus Hunyadi

Patentes Generalis Heister.

Sacræ Cæsæ Regiæ Maiestatis Intimus Consiliarius Camé-
rarius Inferioris Austriæ Præses Bellicus Generalis
Campi Maresallus, unius Legionis Pedestris Colonellus,
necnon in Regno Hungariæ Commendans Generalis,

Sibertus

Sibertus Sacri Romani Imperij Comes ab Heister
Innotuit dubio procul Universis & Singulis. Qualiter nam
Divinum numen per justa Arma suæ Sacræ Cæsæ Maiestatis
potentis effectus hucusque Fidem Perjugorum perduellium
singulariter vero perfidi Primi Incendiarij Karoly cum
suis Asseclis in Ditiones Austriacas, plusquam Barba-
ros flamma grassantes ausus compescuerit, et vires eo-
rundem taliter Confregerit, ac dessipaverit, quod amplius se
ab hac damnificali parte ijsdem opponere nequeant.
Et quamvis sua Sacra Cæsar Regiaq Maiestas præter vo-
luntatem ad Armorum hanc reassumptionem coacta
fuerit et justo animi motu contra eosdem insurrectores
(: qui Clementissimam Maiestatem tam graviter offenderunt :) cum
omni rigore de justitia procedere posset; nihilominus
tamen ex innata sua Clementia et Paterno Regni
affectu (: ut tantæ Sanguinis effusioni parcatur :)
gratiam suam Cæsaream ac Regiam benignissime
impertiri non renuit. Ideoq ea vigore autho-
ritatis Plenipotentiariæ mihi collatæ per Patentes
hasce Armystiales adhuc superabundantes ast
ultimatim eandem gratiam Cæsaream ac Regiam vobis,
et quid particulariter in Inclyto Comitatu Mosoniensi
existentibus indicio, ac spondeo, si nimirum ijdem
Mosonienses in tempore præfixi Termini utpote octiduo
computando a die publicationis sese dimoverent &
novas insuper probas fidelitatis et constantiæ
edere, homagium præstare, Arma deponere, eaq
vel Parochis

vel Parocho, vel Judici in quovis Loco, aut Pago con-
signare, Nobiles Possessionatj unusquisque tenentur
Agnum, et quidem an intra debat pro majori demonstra-
tione et Signo Fidelitatis Equestris et Armis paratis
nobis remiserint. Quoad majores vero, uti Barones,
Comites Magnates aut Primates Regni Si qui hinc Per-
duelli hoc malo insurrectio incubuerint, quatenus
illud ipsum altioris indaginis et majoris consequentiæ
sit, iidem ex alia ratione in hac Armistitii Pa-
tente comprehensi non sunt; E contra autem si qui-
dam eorum Clementiam et gratiam hanc Cæsaream re-
spuerint, in priori Perfidia hæserint, atque in ulterioribus
hisce Terminis, motibus ac Insurrectionibus diutius
agitati fuerint, non tantum ut Perturbatores Patriæ fer-
ro et flamma persequentur ac devincentur, Bona quæ
sint perpetuo confiscabuntur, pro se et suis Successoribus
imo si fuerint nobiles cujuscunque prærogativæ nomina
eorum pristinæ nobilitatis atque Privilegiorum Matricula
eliminabuntur. Dabantur Jaurini die 29. Martij
1704. (L.S.) Sibertus Comes ab Heister

Copia Literarum Cæsarearum ad Archiepiscopum Colocen-
sem datarum de dato Viennæ 7. 9bris 1704.

Reverendissime in Christo Pater, Fidelis nobis syncere dilecte.
Innotuit haud dubie Fidelitati Vestræ quanta in Imperio
Clade justissimus Deus hostes meos, et maxime Per-
duelem Bavarum haud pridie iterum multos fuerit, quos
proinde Loco Imperij meæque et Fœderatorum meorum
universorum [illegible], quæque adeo clade divina prosperante
Ope

Ope, non tam in posterum sperare, quam bene jam confe-
ctis videri possim; Ego Hungariæ contra et præter omnium
mihi factam spem, nuper demum invitus percipere debui
non tantum Fidelitatem Vestram, quoque Deputatos in reducenda
interna Tranquillitate nihil hactenus profecisse, sed plurima
insuper ab alienatis Hungaris quotidie perpetrari, e quibus
nihil minus, quam sinceræ reconciliationis affectum
colligi queat; Ne tamen quidquam intentatum relinque-
rem, Vel ut omnes non [illegible], aut Regiæ, verum ultimæ
Longanimitatis et Patientiæ numeros implerem, insuper
habitis quibuscunque Considerationibus, quæ non immerito
adversari viderentur, id etiam nunc experiri volui, ut
sub directione Fidelitatis Vestræ Succenturiatus ille a me
Magnus Stephanus Szirmay Liber Baro de Szirma Bessenyö
Consiliarius meus, et Palatinalis Prothonotarius, quem
utique inter omnes Hungaros Rerum Patriarum Peritissimum
et ab ijs minime alienum nullus non novit, salutari huic
negotio perficiendo aliquid utilis operæ conferre possit, quo
vel hic tandem Statutum contingerem Scopum, vel in illis
conatus frustra essent, nec eum omnis liquidissime perspi-
cerent in applicandis alijs medijs cunctandum non esse;
Hunc in finem illum ipsum ad Fidelitatem Vestram mittendum
duxi, omnino confisus eam a vobis, æque ac Comite a Lam-
berg curam junctim et separatim ubivis adhibitum
iri, quam et pro meo vobis commissi gravitas et mea de Fi-
dei Prudentia et Solertia Vestra fiducia, Communeque Regni
et Nationis Hungaricæ bonum exigit. Cætera idem Szir-
may Fidelitati Vestræ referret, eumque in firmis meis
[illegible] et meis verbis certiorem reddet, quam constanti
affectu

affectu fidelitatis suam benignissime complectar, quamque ardenter Deum Optimum Maximum orare non desinâ, ut Sacratam Vestram Maiestatem diu incolumem gaudiis quam plurimum conservatamque et florentem Regnum, quam illum Punitum aut Exemplum editum afflictamque diutius, seu eversam denique hanc omnium bonorum Patriam clementissime velim. Dabantur Viennae 7. 7bris. Aº. 1704.

Salvus Conductus Gabrielis Tolvay

Leopoldus &c. Universis et singulis cujuscunque Status, gradus, honoris et Conditionis hominibus in praefato Regno nostro Hungariae Partibusque eidem Comitatibus Transdanubianis degentibus, praesentes nostras visuris, lecturis, aut legi audituris, vel earum notitiam quoquomodo habituris notum facimus, per praesentes, Quod nos fidelis nostri Egregii Magistri Gabrielis Tolvay de Kisposd Palatinalis Prothonotarii fidei et Sinceritati benigne confisi, hanc ei attribuerimus facultatis potestatem; Ut idem universos & singulos, qui quocunque tandem modo Partibus Rebellium adhaeserunt, et jam visa Armorum nostrorum potentia Partes infidelium deserendo ad fidelitatem nobis, qua legitimo et naturali eorum Regi ac Domino, debitam intra quindecim dies à notitia praesentium constituendo, ad mentem benignarum Literarum nostrarum Patentium seu Amnystiatarum, sub dato diei 25tae recenter effluxi mensis Martij emanatarum, et ad Universos Regni Comitatus directarum, de gratia nostra Regia et Universali Amnystia seu omnium hactenus male actorum oblivione, in verbo nostro Regio assecurare possit ac valeat. Cui etiam tutum et securum iter ubique patere cupientes, eundem hisce benigne Salvi Passus, seu Conductus Literis nostris provisum esse volumus. Proinde Clementer volumus et mandamus, ut omnes & singuli, ad quorum videlicet notitiam praesentes benignae Literae nostrae pervenerint, prae-

memoratum

memoratum Gabrielem Tolvay praemissis in Passu fidem indubiam adhibere, eundemque dum et quando ad vos, vestrasque terras et Territoria pervenerit, non modo ubique locorum libere, tute & secure ire, redire, morarique permittere, ac etiam de sufficienti Comitiva, Salvoque Conductu providere, verum etiam pro erga nos, qua naturalem Dominum ac Regem suum fidelitatis ac devotionis memores, operam in reconciliando Dominus Populos (?) operam navare velitis, ac noveritis. Praesentibus perlectis Exhibenti restitutis. Datum Viennae die 2 Mensis Aprilis. 1704.

Leopoldus m. p.

Ladislaus Mattyasovszky
Episcopus Nitriensis m. p.
Franciscus Kinnagy m. p.

Gemitus Transylvaniae

Jam Jamque Exspirantis Transylvaniae Gemitus.

Non est unicum in Diplomate sub verbo Regio emanatum Punctum, quod vel per Ministerium Aulicum, vel per Cancellariam Bellicam, vel per Generalatum, vel per Cameram eorumque Subordinatos non fuisset violatum, in cujus demonstratione etiam si satis superque apud Maiestatem sollicitati Annos quam plurimos cum magnis sumptibus consumpsissemus, tamen nihil obtinere quivimus, Caeteris neglectis recenseo saltem tria ex toto Diplomate Puncta, in quibus vel maxime aggravata gemuit Transylvania.

Primo. Juxta Diploma tenebatur Transylvania durante Bello quotannis quadringenta Millia Flor. Rhen. in sortem Contributionis pro securitate propria Militiae exponere; Pacis vero tempore 75. m Florenorum Rhenensium, quae si accurate calculum subibunt ab Anno 1687. quo Miles Germanus intravit in Patriam, usque ad tempus Pacis, id est ad Annum 1698. ad minimum 25. Millionibus illos 40000.

Flor.

flor. Contributio, ac sub varijs Coloribus, varijs modis bapti-
zatæ Summæ excesserunt, à tempore verò, quo pax inter
portam Ottomannicam ac Regiam Mattem conclusa
fuit, ad minimum ad præsens sub varijs Titulis ex tota
Pecunia novem Milliones iterùm excessit, quæ utraque
Summa etiam si 34. Milliones constitueret, multum esset
ab una, omnibus ferè mercibus carente Provincia
Si verò per accuratam Inquisitionem ulterius indaganda
similis rei veritas foret, revera 40. etiam Milliones ad-
æquaret, quos ultra suum quantum misera Transyl-
vania exposuit, vel exponere debuit. Profecto si sub
Dominio Turcico, illi totius Christianitatis perpetuo hosti
annuatim pendere solitam Contributionem conferamus
cum Summa illa, quam Suæ Matti annuatim ordinarie
exponere debebamus, adhuc tres Milliones ac 600m flor.
excederet, quanto magis extraordinarie uti commemo-
ratum extat, si illam suprà expositam Summam Pecuniæ
consideraverimus, ac cum solita Portæ Ottomannicæ
annuatim pendendæ Pecuniæ Summa conferremus,
potuisset misera Patria Portam Ottomanicam 333. ad-
minus Annis exolutam habuisse; Proh dolor itaque
ubi à Xtiano Principe misericordiam sub verbo Regio
confirmatorum Pactorum, ac Jurium Patriorum firmam
observationem sperabamus, omnia in Contrarium ex-
periri debebamus.

Secundò. Cautum erat præterea in Diplomate, non ut
vel mentio etiam formandæ in Transylvania Cameræ
fieret, verum nec unita unquam Commissione Came-
rali Transylvania oneraretur, quod etiam Punctum
totaliter est violatum, à sex Annorum spatio per
Palatinam factionem, et cum eversione omnium Ju-
rium Patriorum, actu in Transylvania degentem
Commissionem, cujus Acta omnia id testabuntur.

Tertiò.

Tertiò. denique nullis Armorum metibus, nec ullis alijs
quibuscunque rationibus, quam unicè Xtianitatis Stimu-
lo Transylvania impulsa, potius Xtiani Principis, quam
Imperij Turcici dum amplecti vellet protectionem promi-
sit Sua Mattas per suum Plenipotentiarium Serenissimum
Ducem Lotharingiæ Regnum nostrum in forma Princi-
patus, uti à sæculis fuit conservaturam, omnibusque in
Privilegijs, tam Principem, quam Regnum positurum,
seque omnia, quæ medio Plenipotentiarij cum Regno con-
cluserat, sacrosancto Diplomate confirmaturam; sed
eheu! paulo post misera Patria hæc omnia in Contrarium
experiri debuit, quamprimum militem recepit.

Hic nulla memoria, quod Transylvania se sponte subjecerit,
nulla quod Militiam pestis morbo affectam, ac fame corru-
ptam, quasi nudam ac miserabilem paterno amplexu
receperit. Nulla quod suprà tactam, majori numero
militiam intertenuerit, nulla, quod suprà quantum
sub varijs Titulis maximam Summam Pecuniæ ex-
posuerit, ita ut non saltem illa 16. Regimina ibi hyber-
nantia fuere ex ære Transylvaniæ conservata, verum
etiam in Austriam aliquot Vasa Pecunia fuere evecta,
nulla demum reflexio, multorum Centenorum Milli-
um Cubulorum tam Tritici, quam Avenæ pro Magazinis
factarum erogationum, sub Titulo exolutionis, quod pre-
tium usque ad hodiernum restat: Nulla illarum præ-
terea occasionum ac mediorum, quæ Transylvania ad
promotionem Armorum etiam extra Regnum admini-
stravit: Ubi Munitiones? Ubi millia vecturarum?
ubi pro omni apparatu Bellico supererogatarum
expensarum memoria? Ubi medijs Transylvaniæ
Locorum recuperatorum, Lippa, Lugos, Karansebes,

Meƶedia,

Mehedia, Orsavia, Palankas, Bokiza, Sitovár, Flovs, Arad, Szeged, Várad, Gyula, Belenyes, Halmagy, ac reliquorum, sunt memoria! Ubi omnium Expensarum quæ pro ædificijs eorundem requirebantur supra quantum facta erogatio? Ubi denique piæ memoriæ Principis, ac Procerum Regni Authoritas? quæ statim ingresso Milite de ipse in ipsem militari cæpit! Ubi Diplomatis Confirmatio, quæ non prius, quam Anno 1690. idest 1690. extradata fuerat, quam nisi Ill. sincursio Tököliana in Patriam admaturasset, nunquam habuissemus, quod Diploma etiam non Suæ Matti, sed præfato Ill. Tökölio potius ingratiandum esset. Fatendum Mattem Suam fuisse et esse Xtianum Principem, sed necesse obticendum, nostrum nunquam fuisse Protectorem: Quidquid Sua Mattas nobis promisit, tam pro publico, quam particulari, nil unquam meminerimus fuisse observatum, fecit Sua Mattas? fecerunt subordinati? denique non fuimus satisfactione politi; Animabamur à dicasterio ad instantias Suæ Matti formandas, sed non secundabamur, ita ut experiri potius debuerimus artificiosam per similes animationes, nostri exigui æris, ac substantiæ, quod centum mille alijs modis necdum extorserat, et quod superponere arbitrabamur etiam consumptionem, quam bonæ Executionis intentionem, quæ omnia ad nostram labefactationem, ac eversionem tendebant. Ubi Xtianitas? Ubi Conscientia? Loquantur non saltem Principatus, sed et Monarchias evertere intendentes Confessary. Ubi memoria multorum Mille Germanorum ex ære Transylvanico artificiosè extorto ditatorum. Profecto merebatur Transylvania ut Sua Mattas tanquam Antemurale totius Christianitatis non Conscientiæ aliorum Commisisset dirigendam, sed ipsamet direxisset.

Occasione

Occasione Insurrectionis Militiæ Nationalis in Hungaria dum Transylvania esset sollicita se conservandi, offert Generali 15. Millia hominum insurrectura, quibus Patriam ab incursionibus conservaret, cujus oblatio à Generali præfato recusatur promittente se modo Transylvania Ei 100.^{m} florenos administraret, totam Patriam ab Incursionibus, ac subsequturis ruinis eliberaturum. Et ecce dum per assignationem illam præfatam summam Pecuniæ obtineret, primo statim, varijs ac varijs Executionibus eam torquet, nullam admittit moram, quâ collectâ non observato promisso, tandiu rerum ubi quis de Bello minimè cogitaret, dat ordines ut Arma sumerent, sed exiguo numero post præfatam Executionem hinc inde exacerbatos, jamjam animos ad Patrios sine milite Germano solos collocat, qui impares Militiæ Nationali obtruncantur in varijs locis, eorumque Principaliores Captivi, ad Armadam Celsissimi Principis Rakoczÿ abducuntur, non considerato illorum Casu, etiamsi omnia Bona mobilia Confiscari, Bona immobilia verò Curias Pagos, comburi, cum Statibus violenter ipsos contra Leges Patrias condemnari curat. Proh dolor! Ubi non saltem Bona, verum etiam animas periculosis violentiam ac furibundam rabiem perdere incendit, innocentem violenter damnari curando. Cujus occasione nehi lentio prætercam, Loca infrascripta concremari curarunt, utpote. Oppidum Celeberrimum Moricz et Borberek, Oppidum Torveczko, quod spectabat ad Familiam Torveczkianam, cum quatuor Pagis; Oppidum Szalasena cum 5. Pagis. spectans ad Fiscum Regium. Castellum Gyögy cum 4. Pagis. Castellum Halmagy cum 2. Pagis. Civitatem Enyedinum cum Celeberrimo, cum Castello

cum Castello, Collegio et Templis, ibiq; nisi quis evadere
voluit vitam Salvavit, alias omnia ferro et igni subjici cu-
ravit. Oppidum Somlyo cum 6. Pagis, Oppidum Celeberrimum
Zibase similiter, ubi nec Templis, nec Infantibus pepercit.
Similiter Celeberrimam Civitatem Dées, ac circumcirca
ad 6. Pagos. Sedem Aranyos cum 6. Pagis ad instar Oppido-
rum, ubi mera Nobilitas habitabat. Arcem Udvárhely
unacum Civitate, ac 46. Pagis ex mera fere Nobilitate
constantibus. Sedem Celeberrimam Haromszék cum 29.
Pagis ex mera fere Nobilitate pariter constantem, qui
plane /: Teste DEo :/ nullam ansam praebuerunt. Adeo ut
ipse Colonellus Baro de Tige, qui ad suos ordines Genera-
lis, Sedis Udvarhely, videns eorum innocentiam, dum etia
Nobilitas ad contestandam fidem Literis per Ablegatos
obviasset, vix non est arestatus, ideo quod non Combussi-
nt, qui accepto Tertio mandato Executioni Intentionem
perfidi Generalis dari debuit.

Adjungo non ut Eorum, in quos minima ducebatur suspitio
Bona à similibus incendiis reliquisset libera, sed etiam
ipsorum, qui Cibinii erant, sub ipsius protectione rebus
multa incendia intulit, et quidem ne Silentio praeteream
ipsius Gubernatoris ad 56. Acervos, aliorum vero in Bo-
aczida usq; ad 19. similiter concremari curavit, unde
ad minimum 20^m^ Cubulorum Tritici damnum intulit,
similiter in eodem Loco usq; ad 4. millia Curruum foeni
comburi curavit.

Item Bona Dominorum Comitum Pekry, Kalnoky ac
Ctti 8 Mikes; Item Baronis Haller, non observando
Eorum in actuali Servitio Suae Mattis Existentiam,
quoniam per similes actus collimina verit, Commissioni
Deo et Actionum oppimorum. Ne Silentio praeteream
junit, dedit ansam Commissi Cameralis in Tran-
sylvania

sylvania existens, ad aversionem animorum, inter
quos Acta despotica Domini Ekler, qui sub protectione
ac Patrocinio Dni Palm, non saltem totius Nobilitatis, ve-
rum etiam Jurium funditus exterminationem collaboravit.

Regnum ad productiones illegales inferiore sub Titulo Suae
Mattis coëgit occasione qua /: uti in Hungaria factum :/ sub
manu dolose Dominia formare coepit, et nisi DEus Celsimum
Principem Rakoczy miro modo pro recuperatione Liber-
tatis nationalis Arma sumere ordinasset, revera debuisse-
mus ab Extraneis nostras Haereditates possessas Lacryma-
bundis oculis à longe inspicere.

Movit praeterea perniciosa sub variis Coloribus, ac Titulis ejus-
dem Commissionis factio, dum Magnates in Pace vivere non
sinebat, sed continuas inter ipsos lites excitabat. In Fiscalita-
te existentes Nobiles eq; Rusticos variis exactionib; onerabat.

Deniq; quaecunq; Instantiae et Resolutiones ab Augusta Aula
allegata fuere, nullus non talium Satisfactionem optinere
potuit, unde multi depauperati suo aere exhausti pro-
pter propter similes venationes et hodie gemunt.

Fatendum nec minimum ansam fuisse Dnorum Transylvanorum
Intentionem, ut à Domo Austriaca recederent, sed hae
et longe aliae plures rationes, pro quarum enumera-
tione sufficienti, nunc nobis tempus non vacat, sed
suo tempore minima quaeq; Acta etiam Toti Orbi
per Patentes repraesentabuntur.

Provocamus nos in nomine totius Regni ad Tribunal
DEi à quo omnium satisfactionem expectamus,
ex quibus rationibus nunquam nos amplius
Dominio Austriaco subjecti esse Volumus, sed pri-
stinae Libertati ac Principatui inhaerentes, nos ad
ultimam guttam Sanguinis defendere, donec ad
metam praefatam pervenerimus, non desistemus.

Patentes Comitis Forgacs ad Croatas.

Comes Simon Forgacs, Perpetuus de Ghymes, Serenissimi
Principis ac Domini Dni Francisci Rakoczy de Felsö Vadasz,
Universorumq. Inclyti Regni Hungariae auxiliante divino
numine pro recuperanda Avita Libertate ejus pure as-
sumptorum Armorum Generalis Campi Marschallus,
Partium Cisdanubianarum Generalis Commendans, Comitatus
Borsodiensis Supremus Comes etc: Universis & Singulis
Illustribus Inclyti Regni Croatiae Statibus et ordinibus, Re-
gnicolisq. in Generali praesentibus notum facio agrimè
constare iisdem, quam aliasque toti generi innotuerit orbi. Quibus
nam ego causis et rationibus, quasi Coelo dimissus altefatus
Serenissimus Princeps noster Inclytumq. Regnum Hungariae
haec justa arma sumpserit, modernamq. Belligerationem
instituerit, dubio procul omni augurior, quod nimirum
sacris prius Sanctorum piae reminiscentiae Regum nostrorum
Diplomatibus, Confirmatis Legibus, Juribusq. Inclyti Re-
gni per exteram nationem convulsis ac eversis, Liberta-
tibusq. ac praerogativis Nobilitaribus in iisdem Conten-
tis expost abrogatis, ac ipsiq. subq. degq. versis inenarra-
bili modo subjugati intollerabilibus datys, Contributionib.
alysq. innumeris impositionibus pressi, cum ipsum di-
vinum numen saepe saepius in vindictam provocassent,
hunc eliberationis nostrae Campum, nobis benigne pa-
tefecit, experti sunt (: prout adhuc in dies experiuntur :)
Inclytique quoq. Status et ordines, ac Regnicolae Inclyti Regni
Croatiae non absimilem Domus Austriacae austeritatem,
quae eosdem pari nobis jugo semper pressit, lamentabiliterq.
afflixit, Sepositis alysq. innumeris maximis quanta vel
haec ipsa Illustribus benemeritis Patriae filys injuria
honoribusq. ac Generosis Spiritibus dedecus, quod ap-
positis

positis ipsis, omnia majoris momenti munia ac officia
contra Jura Inclyti Regni caeteris conferantur, ipsi vero vel
minora quantis fatigys, ostentamine, repulsionibus a Regni
cogantur. Postquam ergo jam opitulantibus Superis Ar-
mis Serenissimi Principis nostri Inclyti Regni Capto ac de-
bellato Ritczanio, profligato Rabata, ac nunc recen-
tissime per Serenissimum Principem intra Danubium, Tibiscumq.
sitas gente funditus eversa gente Rascianorum, repor-
tatasq. quam plurimas victorias, excusso jugo Austriaco
idem Serenissimus Princeps Inclyto quoq. Regno Croatiae
succurrere, idemq. ab intolerabili jugo eliberare cona-
retur, animo ego revolvens obligationem, qua semper
erga Inclytos Status et ordines ducebar, perpendensq.
acceptos, ac saepe saepius delatos mihi ab eisdem honores, quam-
vis modernam, quam duco, robustam Bellicam expeditio-
nem ad debellandum Heisterum conatus fuissem produ-
cere, verum quum is vel ad solam virium nostrarum famam
Regno totaliter excedens Viennam versus terga dedit,
accedente Consensu Serenissimi mei Principis placuit
mihi Austriacam expeditionem ibi alys committere, meq.
ad restabilienda inter nos bonae vicinitatis ac Amicabilis
Correspondentiae Jura, ac exutiendum eq. (: accedente
Inclytorum ordinum et Statuum Cooperatione :) ab Inclyto
Regno Croatiae jugum conferre ac accedere, maximam
mihi judicatus fortunam fore, si Inclytis Statibus et
ordinibus in persona inservire, ac mutua cooperatio-
ne succursuq. ipsisq. ereptam pristinam auream Liber-
tatem recuperare possim, prout etiam eum in finem Co-
pioso Stipendis milite me jam huc Corrisam feliciter
contuli. Postquam ergo huc ipsum ex ortus fuissem
priusquam Deo auspice Muram, Dravumq. flumos tra-
jecissem praesentibus patentalibus Literis Intentionem meam

Inclytis

Inclytis Statibus & ordinibus Regnicolisque Universis sincere
exponendo ac declarando, eosdem singulos officiose requi-
rendos, simulque benevole et amice adhortandos duxi, quate-
nus scientes scopum omnem unice ad restabiliendam antiquam
bonae vicinitatis & concordiae iura, recuperandamque mutuam
cointelligentiam, amissam pristinam Libertatem vergere, ac
tendere, id quoque Arma sumere, ac una nobiscum huic bono
publico per hunc occasionem desideratam suppeditantibus
suffragiis cooperari, ereptamque Libertatem unitis viribus
restabilire, et iugum exterae Nationis excutere; alias in
casu contravenientiae, et exercendae nefors (quod tamen ne-
utiquam speramus) hostilitatis, si vindicem gladium
efferri voluerint, per hocque depopulationes, ac san-
guinis Christiani effusiones causaverint, id ipsismet ad-
scribere, meque se tam coram Deo, quam et toto mundo
Christiano excusatum habere noverint. Cum ingenue
mihi fatendum sit, quantum fortunae ac felicitatis
mihi ex causa publicae correspondentiae, ac mutuae
cointelligentiae accedere posse praeconceperim, tantum
mihi in casu contrario decedere, infortuniique ac infe-
licitatis contingere posse iudicem, quod tamen ut aver-
tant Inclyti Status et Ordines, quam et ego cum mihi ad-
haerentibus totis viribus avertere ac praevenire co-
nabimur. Datum ex Castris ad Camisam die 27.
Mensis Julii 1704.

(L.S.) Comes Simon Forgách

Patentes Comitis ab Heister

Quemadmodum universis et singulis ad Vagum usque
jam jam notum erit, me extra Considerabilem illum Exer-
citum, qui cis Danubium existit, et ad has partes eidem

transire

transire in procinctu satmagnis, ac sufficientibus viribus
huc processisse, Ita quoque omnibus praesentes has visuris, lectu-
ris vel legi audituris, notificandum duxi. Quod proximis diebus
Tyrnaviae esse et Rakoczium in sua persona alternis quiete
intendam, Ideo vice Comiti Posoniensi Judicibusque Nobilium sub
poena capitis demandatum volo, ut quantocius, et qui domi
me ulteriorem non expectantes, pro faciendis se de Stanis
dispositionibus secatud me sistant, Ceteros autem Comitaten-
ses, tam Nobiles, quam Communem Plebem hisce similiter com-
monefacio, ac serio adhortor, ut absque minimo temporis
intervallo Partes Rakoczianas derelinquentes, ad suas sedes
redeant, redeuntes vero Nobiles, Officiales, et Judices Oppidorum
et Pagorum loco Communitatis ad me pro elargienda Sac.
Caesareae Regiae gratia (quae in tempore comparentibus, et
non severiosa compulsionis media exspectantibus, hac
vice ultimatim non denegabitur, sed certo modo benigne
tribuetur) supplices veniant, Secus autem tergiversantes,
renitentes, a me ad Vagum usque progrediente cunctantes,
nullaque exaudita vel acceptata excusatione se vi, metuque
adactos recedere, et contrarere non potuisse, eo quod ne-
minem lateat Subditum et Vasallum despiciendo omnes
alienas Comminationes Regi vel naturali suo Domino fideles
semper permanere debere (absque ulla gratia ferro, et igne
delebuntur, eorum quoque uxoribus ac prolibus nullam
conniventiam experturis, Ut autem nullus ignorantia
se tueri posse praesentes currentes istae ubique publicandae in Co-
mitatum hunc Posoniensem emanarunt, Sicque quilibet
iussui meo rite et exacte morem gerere noverit, alias
non obtemperando, sibi ipsi damnum praedictum impu-
tare debebit. Signatum in Gajar 28. 9bris 1704.

Sacrae

Sac. Caes. Regiae Mattis intimus Consiliarius, Camerarius, Supremus Bellici Consilij Praeses, Generalis Campi Mareschallus, Colonellus unius Regiminis Pedestris Ordinis, per Hungariam Commendans Generalis. Comes ab Heister

(L.S.)

Copia Literarum Suae Mattis Sacrmae Comitatibus Regni Hung. Sonantium.

Josephus Dei gratia Electus Romanorum Imperator Semper Augustus, ac Germaniae, Hung. Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae etc. Rex, Archidux Austriae, Dux Burgundiae, Brabantiae, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Marchio Moraviae, Comes Habsburgi, Tyrolis et Goritiae etc. Universis et singulis Rndis Honorabilibus, Spectabilibus, Magnificis, necnon Egregijs et Nobilibus, Prudentibus item ac Circumspectis, Fidelibus Regni nostri Hung. et Partium eidem annexarum Statibus et Ordinibus Salutem et gratiam. Quandoquidem Divinae Potentiae, ejusque inscrutabili Providentiae, quae in hujus Dispositionibus nunquam fallitur, Sacram olim Romanorum Imperatoriam ac Regiam Mattem Dnum Leopoldum gloriosae reminiscentiae Genitorem nostrum observantissimum, Die 5a. nuper labentis mensis Maij ex hoc transitorio Saeculo, ad beatae immortalitatis quietem transferre visum fuit, intermittere noluimus, quin tristem hunc, qui nobis communiter accidit casum, sicut reliquis aliorum Regnorum nostrorum fidelibus subditis nostris, ita hujus quoque Regni nostri Hung. Statibus et Ordinibus dolenter significaremus. Et quia post luctuosum hunc eventum, nos velut immediatus Filius, cond. Domini et Genitoris nostri Successor et haeres, tam Sacri Romani Imperij et reliquorum Regnorum, hujus quoque Regni nostri Hung. et Partium eidem annexarum Regimen, vi Legum et Constitutionum Patriarum, benignique Diplomatis nostri Regij, tempore Solemnis Coronationis et Inaugurationis nostrae Universis Statibus et Ordinibus Clementer elargiti, feliciter

Summum

Summum auspicati, illudque susceperimus, atque gubernandis supremas admoverimus manus. Ea propter Universos et singulos vos praedictos Regni nostri Hung. et Partium eidem annexarum Status et Ordines, harum serie Regia, nostra adhortamur Clementia, quatenus vi his aut intellectis, ipsi Homagialis Obligationis suae memores, debita quaevis fidelia Obsequia, nobis tanquam Legitimo Regi et Domino suo Clementissimo ipse coronato, praestare, et haud minori, quam alias erga Regna et Provinciae nostrae haereditariae devotione, sincere demonstrare, ac exhibere studeant, securi in eo existentes, quod nos hocce Regnum nostrum imprimis charum, omnesque ejusdem fideles Status et Ordines, in omnibus Juribus, Privilegijs et Immunitatibus, juxta etiam Gratiosum benignum Diploma nostrum Assecurationum, ipsis extradatum, illibate et inviolabiliter observabimus, et observari faciemus, ac nihil eos, quae ad Conservationem, defensionem, securandam tranquillitatem et emolumentum hujus Regni nostri Hung. pertinere animadvertimus, seu in Generali Dieta, quam aliunde Prima Commodiori occasione celebrare intendimus, specialius etiam intermittemus. Ipsis omnem Conatum et Operam in eo adhibituri, ut in nobis Benignum Dnum et Regem experiri valeant, nosque omnium Subditorum nostrorum optimam de nobis expectationem, assecutum iri adnitemur. Gratia et Clementia nostra Caesareo Regia firmum remanente praedictum volentes. Datum in Civitate nostra Viennae Austriae, Die 14. mens. Maij. Anno Dni. Millesimo Septingentesimo Quinto. Regnorum nostrorum Romani Decimo Sexto, Hung. et reliquorum, Decimo Octavo, Bohemiae vero Anno Primo.

Josephus

(L.S.) Paulus Mednyanszky

Ladislaus Hunyadi